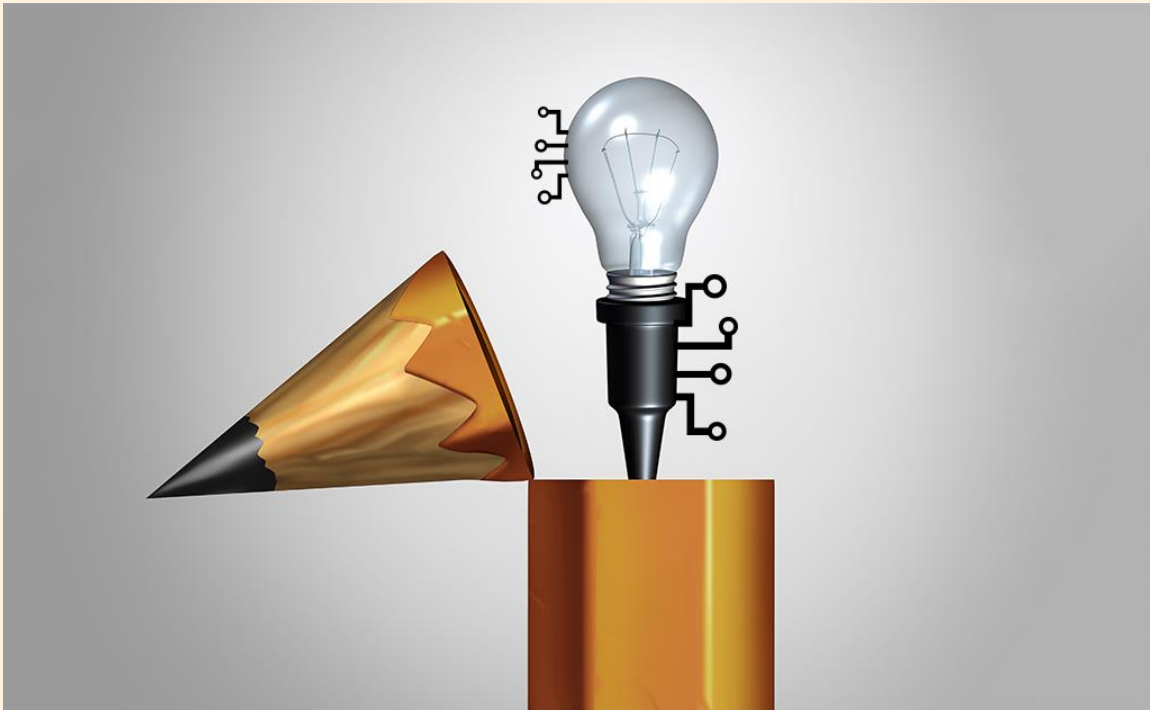


Futures of Education

Presented by
Duriya Amatavivat
SEAMEO SEPS Centre Director



ความท้าทายของระบบการศึกษาในปัจจุบัน



- ระบบการศึกษาหลายประเทศยังคงใช้โครงสร้างที่ล้าสมัย
- ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- การศึกษาแบบท่องจำ ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่กระทบต่อการศึกษา

- เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทำให้เกิดการปฏิรูประบบการเรียนรู้และการเข้าถึงความรู้
- การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนไป
- โลกให้ความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ทำให้ต้องเตรียมบุคลากรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม



ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

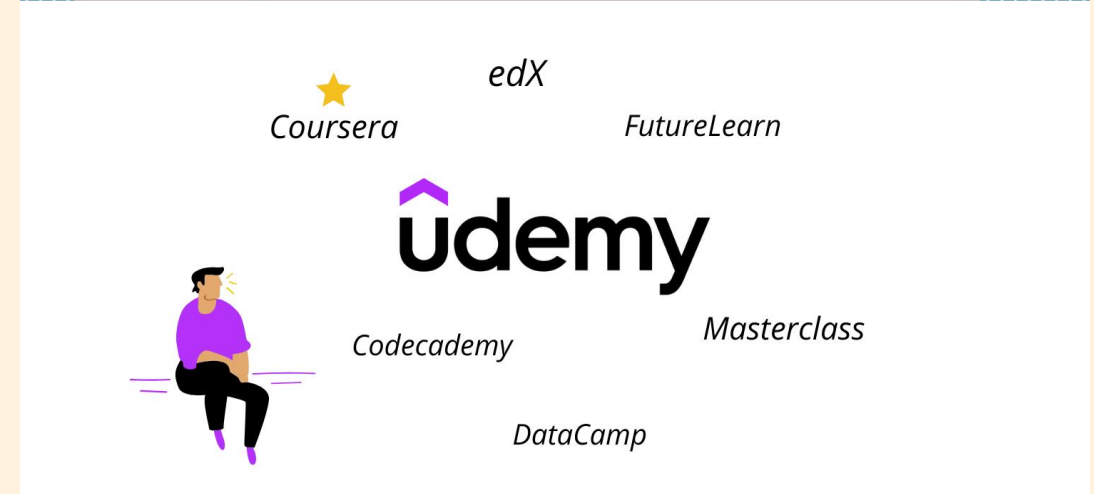


เทคโนโลยีสมัยใหม่กำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาทั่วโลก เช่น

- ปัญญาประดิษฐ์และแพลตฟอร์มต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ส่วนบุคคล (**Personalized Learning**)
- **Metaverse & VR/AR** ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบเสมือน
- **Gamification & Interactive Learning** ทำให้การเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ

การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

- อาชีพในอนาคตจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา → จำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น: MOOCs, Micro-Credentials, Upskilling
 - MOOCs (Massive Open Online Courses) เป็นแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ เช่น Coursera, Udemy, edX
 - Micro-Credentials เป็นใบรับรองทักษะเฉพาะด้านที่ใช้เวลาเรียนสั้นกว่าปริญญา เช่น Google Career Certificates
 - Upskilling & Reskilling คือการพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
 - การเปลี่ยนจาก “วุฒิการศึกษา” เป็น “ทักษะที่ได้รับการรับรอง”



การศึกษาเพื่อความยั่งยืน (Education for Sustainable Development - ESD)

TARGET

4.7



**EDUCATION FOR
SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND
GLOBAL CITIZENSHIP**

การบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในหลักสูตร (เป้าหมายย่อย 4.7)

- การศึกษาที่เน้นสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- การพัฒนา **Green Skills** และ **Soft Skills** เพื่อเตรียมแรงงานแห่งอนาคต
- **Green Skills** เช่น ทักษะด้านพลังงานทดแทน การจัดการของเสีย และความรู้ด้าน ESG (Environmental, Social, and Governance)
- **Soft Skills** เช่น การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่ AI ไม่สามารถแทนที่ได้

การเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง (Inclusive & Equitable Education)

- ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้วยเทคโนโลยี และนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยี เช่น EdTech (Education Technology)
- ความเท่าเทียมทางเพศและโอกาสการเรียนรู้ สำหรับทุกคน
- การศึกษาสำหรับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
 - เทคโนโลยีช่วยเหลือ เช่น ซอฟต์แวร์แปลงเสียงเป็นข้อความ (Speech-to-Text) สำหรับผู้ที่มีปัญหาการได้ยิน



การเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูและสถานศึกษา



- ครูจะเป็น “โค้ช” หรือ “**Mentor**” มากกว่าผู้ให้ความรู้
- การเรียนแบบ “**Student-Centered**” มากขึ้น
 - นักเรียนจะมีบทบาทในการเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจมากขึ้น
 - การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) และการแก้ปัญหา (Problem-Based Learning) จะได้รับความนิยม
- สถานศึกษาอาจเปลี่ยนเป็น “**Learning Hub**” ที่มีทั้งออนไลน์และออฟไลน์

ปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตทางการศึกษา (เทคโนโลยี)

- เทคโนโลยี → การศึกษาแห่งอนาคตจะขับเคลื่อนด้วย **EdTech** และ **AI**
เทคโนโลยีทางการศึกษา (EdTech) และปัญญาประดิษฐ์ (AI) กำลังเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนแบบเดิมให้ทันสมัยขึ้น เช่น
 - **AI-driven Personalized Learning** → ระบบ AI สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนและปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล
 - **แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์** เช่น Coursera, Udemy, และ Khan Academy ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
 - **เทคโนโลยีเสมือนจริง (VR/AR)** → นักเรียนสามารถจำลองการทดลองทางวิทยาศาสตร์ หรือทัศนศึกษาแบบเสมือนจริง



ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออนาคตทางการศึกษา (เศรษฐกิจ)

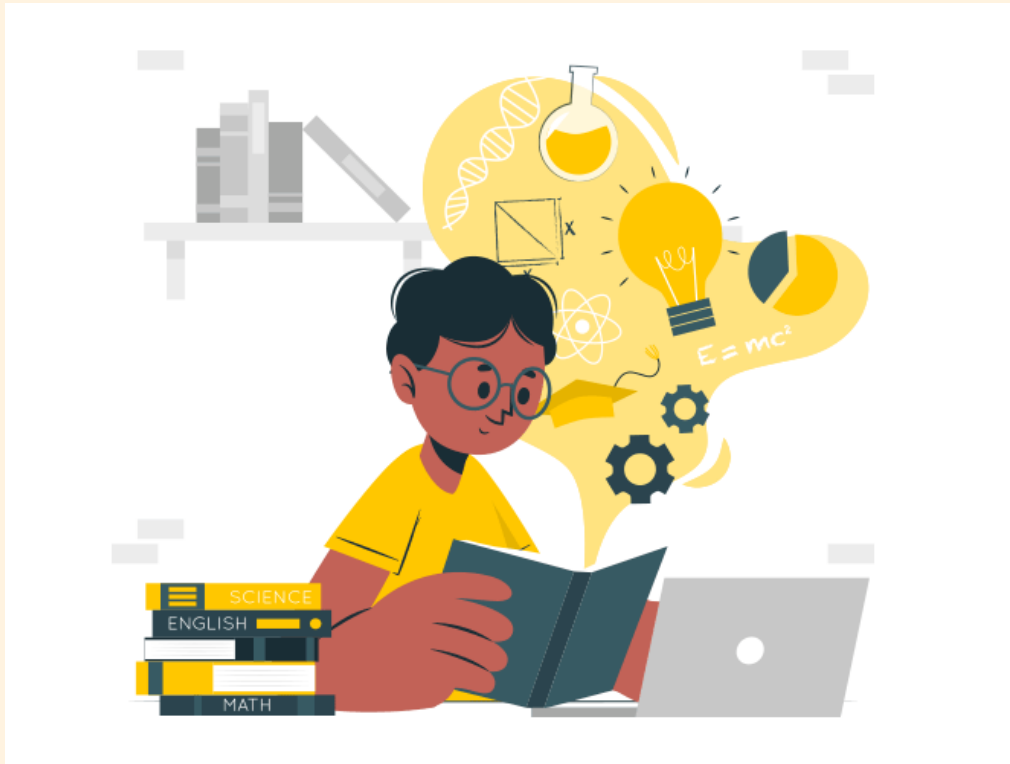


เศรษฐกิจ → ทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

- งานในอนาคตต้องการทักษะใหม่ๆ → หลายอาชีพกำลังถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติและ AI ทำให้ทักษะที่เคยจำเป็นในอดีตอาจไม่สำคัญอีกต่อไป
- อาชีพที่กำลังเติบโต → Data Science, AI Engineering, Cybersecurity, Green Energy และ Digital Marketing เป็นตัวอย่างของสาขาที่มีความต้องการสูง
- การศึกษาต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจดิจิทัล → องค์กรใหญ่ๆ อย่าง Google และ Microsoft เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแทนการพึ่งพาอุดมศึกษาแบบดั้งเดิม

Source: สสวท

ปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตทางการศึกษา (สังคม)



สังคม → ความต้องการการเรียนรู้แบบ “Personalized Learning”

- การศึกษาในอนาคตจะไม่ใช่รูปแบบเดียวสำหรับทุกคน (One-Size-Fits-All) อีกต่อไป
- ระบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เช่น การเรียนตามความเร็วของแต่ละบุคคล (**Self-paced Learning**) และ การเรียนผ่านโครงการ (**Project-based Learning**) จะได้รับความนิยม
- เทคโนโลยีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางการศึกษาได้ตามความสนใจของตนเอง เช่น การเรียนเขียนโปรแกรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์โดยไม่ต้องเข้ามหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออนาคตทางการศึกษา (นโยบายของรัฐบาล)



นโยบายรัฐ → ระบบการศึกษาต้องปรับให้เข้ากับเศรษฐกิจโลก

- หลายประเทศกำลังพยายามปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป
- รัฐบาลของบางประเทศสนับสนุน **Upskilling & Reskilling** เพื่อให้แรงงานสามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ได้ง่ายขึ้น
- ระบบการรับรองทักษะ (Micro-credentials) กำลังได้รับการยอมรับแทนปริญญา เช่น Google Career Certificates

รูปแบบการศึกษาในอนาคตที่เป็นไปได้

- Hybrid Learning (ออนไลน์ + ออฟไลน์)
- AI-driven Personalized Learning
- Blockchain-based Certification
- Lifelong Learning & Skill-based Education
- Virtual Learning Spaces (Metaverse for Education)

